

ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОГО МОВЛЕННЯ ЖУРНАЛІСТА

викладач:

кандидат наук із соціальних комунікацій,

доцент кафедри Наталя Орлова

Навчальна дисципліна «Основи професійного мовлення журналіста» охоплює питання, пов'язані з підготовкою журналіста до фахової діяльності як професіонального мовця.

Мовлення журналіста, зокрема радіо- і тележурналіста, повинно бути дієвим і мати певні якості. Перш за все усне мовлення медійника має характеризуватися чіткістю, а це залежить від правильного дихання, добре поставленого голосу і вміння користуватися ним у різноманітних умовах.

Лекційні і практичні заняття присвячені ознайомленню з методикою мішано-діафрагматичного дихання, техніками постановки голосу, відпрацюванню орфоепічної вимови, правильної мелодики.

Оволодіти технікою усного мовлення – значить вміти керувати мовленнєвим диханням, голосом, мати гарну дикцію і орфоепічну вимову. Різноманітний комплекс вправ для дихання, удосконалення голосу, дикції і орфоепії, представлений у навчальному курсі, сприятиме в роботі над технікою усного мовлення майбутнього журналіста.

Предмет вивчення дисципліни: сучасні техніки ефірного мовлення журналіста, невербальна комунікація ведучого.

Мета дисципліни «Основи професійного мовлення журналіста» - спираючись на лінгвістичні знання, здобуті у процесі вивчення предметів мовознавчого циклу, підвищити загальний рівень мовленнєвої культури і техніки усного мовлення майбутніх журналістів на основі роботи із текстом.

Мета реалізується шляхом розв'язання таких **завдань**:

- розглянути основні поняття техніки усного мовлення: дихання, голос, дикція, орфоепія;
- засвоїти методику оволодіння мовленнєвим диханням, дикцією, голосом, літературною вимовою;
- навчитися виконувати партитуру журналістського тексту;
- користуватися різними властивостями голосу, його звучністю, політністю;
- аналізувати основні підсистеми невербального спілкування, знати і володіти мовою жестів.

У результаті вивчення дисципліни «Основи професійного мовлення журналіста» студенти набувають таких **компетентностей**:

- здатність володіти державною мовою в письмовій та усній формах;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Програмні результати навчання:

- вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію українською мовою;
- виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел;
- створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення.

Студенти-заочники 3б1 групи начитують на камеру (практичні заняття з «Основ професійного мовлення журналіста»)

листопад, 2018 р.
телестудія нашого факультету

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ. Комунікативні ознаки мовлення. Предмет і завдання курсу. Комунікативні ознаки мовлення. Поняття мова і мовлення. Форми літературного мовлення. Основні комунікативні ознаки мовлення. Правильність і чистота мовлення як найважливіші комунікативні ознаки. Точність, стислість і доступність мовлення. Логічність, доречність, впливовість мовлення як комунікативні ознаки. Виразність як ознака культури мовлення.

Культура мовлення журналіста. Складники техніки усного мовлення: а) дихання; б) голос; в) дикція; г) орфоепія; д) жести і міміка.

Дихання, його типи і різновиди. Фізіологічне та фонаційне дихання. Ключичне, грудне, діафрагматичне та мішано-діафрагматичне дихання. Умови правильного дихання. Методика опанування мішано-діафрагматичним диханням.

Голос людини, його природа та властивості. Властивості голосу: природні (сила, висота, тембр, діапазон) і набуті (темп, злетність, звучність). Чоловічі та жіночі голоси. Висотні характеристики голосів: сопрано, меццо-сопрано, контральто, тенор, баритон, бас, дискант. Будова мовного апарату. Особливості голосу професіонального мовця.

Робота над голосом. Поняття голосова атака та його характеристика. Методика та практичні вправи для оволодіння голосовою атакою. Поняття голосовий резонатор. Різновиди голосових резонаторів: верхній резонатор (ротова порожнина, ніс) і нижній резонатор (дихальне горло, бронхи, легені).

Методика та практичні вправи для оволодіння різними голосовими резонаторами. Поняття голосовий регістр. Різновиди регістрів та їхня характеристика. Методика та практичні вправи для розвитку всіх голосових регістрів мовленнєвого голосу. Поняття діапазон голосу, його характеристика та складові. Методика та практичні вправи для розвитку діапазону голосу.

Дикція як складник техніки усного мовлення. Артикуляція. Поняття дикція, його характеристика.

Наголос. Різновиди наголосу в українській мові. Інтонація як мовне явище на слуховому рівні сприймання. Паузи і темп мовлення як технічні показники виразного мовлення і виразного читання.

Орфоепія як наука про правильну літературну вимову. Норми орфоепії. Правила вимови звуків. Методика роботи над поліпшенням орфоепічних норм.

Професія диктора (ведучого), її складники. Історія професії, її особливості у сучасному медійному просторі. Майстерність ведучого. Підготовка ведучого.

Підготовка журналіста до виступу. Партитура тексту. Етапи підготовки до виступу в кадрі. Композиція виступу. Вимоги до мовлення журналіста. Знаки партитури. Правила розмітки тексту для виступу. Методика підготовки журналістського тексту для виголошення в ефірі.

Невербальні засоби комунікації. Кінесичні особливості невербального спілкування. Жести і пози. Міміка. Проксемічні особливості невербального спілкування. Зони та території. Зональні простори та його практичне використання в медійній практиці. Зональні простори у різних націй. Візуальний контакт.

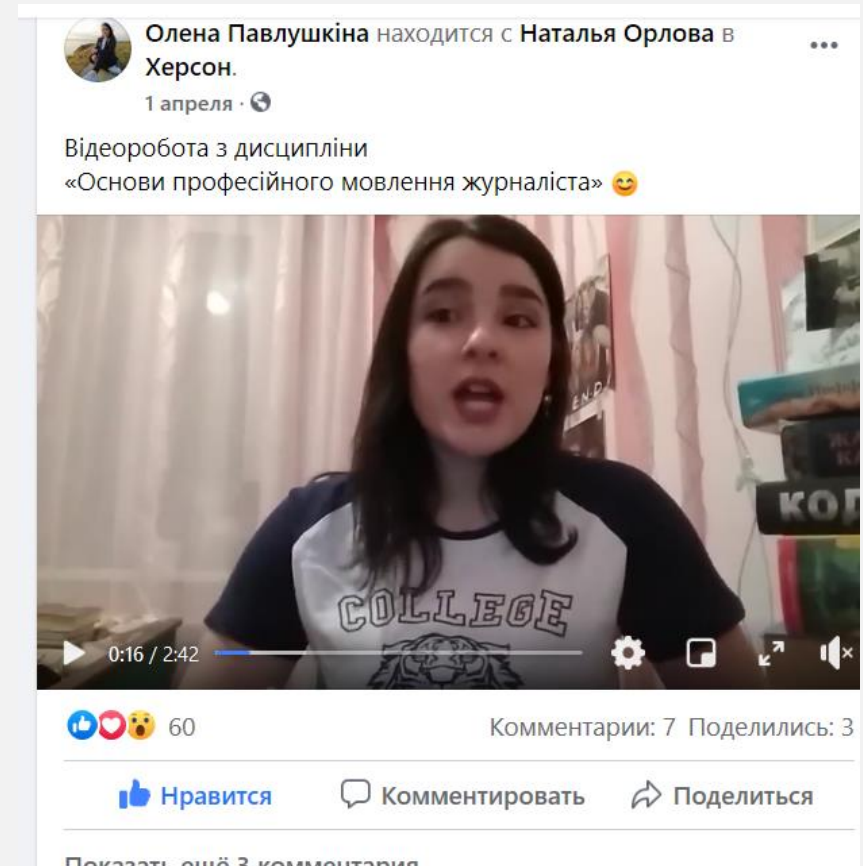
Поведінка ведучого в кадрі. Умови успішності виступу. Складники успішності виступів: мовлення журналіста, подолання страху перед аудиторією та зв'язок зі слухачами, використання голосу, жестів, міміки.

Вивчення дисципліни «Основи професійного мовлення журналіста» передбачає лекційні і практичні заняття, на яких студенти не лише опановують основи говоріння, але й оволодівають методикою написання і виголошення перед камерою журналістських текстів.

Творчі роботи (скоромовки, начитування текстів, партитура журналістських творів, аналіз невербальної комунікації журналістів, запис на відео різноманітних творчих завдань) перевіряються викладачем, відбувається самоаналіз, взаєморецензування виступів.

У результаті вивчення дисципліни студенти накопичують власні відеозаписи, які презентують їхні вміння працювати перед камерою. Ці відео розміщують на сторінці кафедри в соціальних мережах.

Усі матеріали, підготовлені студентами під час вивчення «Основи професійного мовлення журналіста», становлять їх творчий здобуток.

Олена Павлушкіна находиться с Наталья Орлова в Херсон.
1 апреля · 🌐

Відеоробота з дисципліни
«Основи професійного мовлення журналіста» 😊

0:16 / 2:42

60 Коментарі: 7 Поділились: 3

Нравится Комментировать Поделиться

Показать ещё 3 комментария